

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji

rumuński

językowej [de](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki

Swipe to change

Krajowe sądy szczególne

Niemcy

W niniejszej części przedstawiono informacje na temat organizacji sądów szczególnych w Niemczech.

Oficjalne tłumaczenie przeglądanej wersji językowej nie istnieje.

Tutaj znajdują Państwo tłumaczenie maszynowe tego tekstu. Ma ono charakter wyłącznie orientacyjny. Autorzy tej strony nie ponoszą odpowiedzialności za jakość tłumaczenia maszynowego.

-----polski-----bułgarskiczeskiduńskiestońskichorwackiłoskiłotewskilitewskimaltański niderlandzkiportugalskiślowski słoweńskifiński szwedzki

Sądy szczególne

Sądy pracy

Sądy pracy rozstrzygają zasadniczo spory z zakresu prawa pracy, wynikające ze stosunków umownych pomiędzy pracownikami a pracodawcami (indywidualne prawo pracy). Rozstrzygają one również spory pomiędzy stronami układów zbiorowych pracy, np. związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców (zbiorowe prawo pracy) lub pomiędzy pracodawcą i radą pracowniczą.

Sądami pierwszej instancji są sądy pracy (jako sądy krajów związkowych – *Länder*). Sprawy rozpatrywane są w izbach składających się z jednego sędziego zawodowego, przewodniczącego składu orzekającego, i dwóch ławników: jednego reprezentującego pracownika(ów) i jednego – pracodawcę(ów). Niektóre decyzje niebędące częścią postępowania ustnego podejmowane są przez przewodniczącego składu sędziowskiego bez udziału ławników.

Wyższe sądy pracy (*Landesarbeitsgerichte*), będące również sądami krajów związkowych, rozpatrują odwołania od wyroków sądów pracy. Sądy te składają się z również z jednego sędziego zawodowego i z dwóch ławników: jednego reprezentującego pracownika(ów) i jednego – pracodawcę(ów).

Najwyższą instancją jest **Federalny Sąd Pracy** (*Bundesarbeitsgericht*), w którym sprawy rozpatrywane są w składach złożonych się z jednego sędziego zawodowego, przewodniczącego składu sędziowskiego, i dwóch ławników: jednego reprezentującego pracownika(ów) i jednego – pracodawcę(ów).

Sądy administracyjne

Sądy trzech różnych gałęzi systemu sądownictwa rozpoznają sprawy dotyczące decyzji administracyjnych, mianowicie: sądy administracyjne o właściwości ogólnej, sądy ds. socjalnych oraz sądy ds. finansowych. Ważną cechą sądów administracyjnych o właściwości ogólnej oraz sądów ds. socjalnych i sądów ds. finansowych jest stosowanie postępowania z urzędu, *ex officio*, (*Amtsermittlung*). Oznacza to, że sądy te są zobowiązane do rozpatrywania materiału dowodowego w sprawie z własnej inicjatywy (tj. nie tylko na wniosek strony, nie są też związane wnioskami dowodowymi). Dzieje się tak, ponieważ wydanie prawidłowego orzeczenia leży w interesie publicznym.

Sądy administracyjne o właściwości ogólnej

Sądownictwo administracyjne o właściwości ogólnej ma strukturę trójinstancyjną.

W **pierwszej instancji** – sądy administracyjne (*Verwaltungsgerichte*).

W **drugiej instancji** – wyższe sądy administracyjne dla każdego federalnego kraju związkowego (*Land* – zwane *Oberverwaltungsgericht* lub *Verwaltungsgerichtshof*).

Najwyższą instancją jest **Federalny Sąd Administracyjny** (*Bundesverwaltungsgericht*).

Sądy administracyjne są zazwyczaj sądami pierwszej instancji. Wyższe sądy administracyjne są w pierwszym rzędzie sądami odwoławczymi badającymi orzeczenia sądów pierwszej instancji co do kwestii faktycznych i prawnych. Poza bardzo nielicznymi wyjątkami, Federalny Sąd Administracyjny działa jako sąd najwyższej instancji rozpatrujący środki zaskarżenia dotyczące jedynie kwestii prawnych (*Revision*).

Sądy administracyjne o właściwości ogólnej rozpatrują w zasadzie wszystkie spory między organami administracji a osobami fizycznymi, które dotyczą prawidłowego stosowania ustaw i przepisów wykonawczych z zakresu prawa administracyjnego. Sądy powszechne (zamiast sądów administracyjnych) zajmują się jednak sprawami dotyczącymi uczestnictwa organów administracji w obrocie gospodarczym regulowanym przepisami prawa cywilnego (kiedy organ administracji działa jako podmiot gospodarczy) oraz wszystkimi sporami wynikłymi z takiej działalności. Ponadto spory należące do właściwości sądów powszechnych, sądów ds. socjalnych lub sądownictwa finansowego na podstawie przepisów prawa nie podlegają właściwości tych sądów administracyjnych. Zasadniczo orzeczenia sądów administracyjnych zapadają w składach sędziowskich. Sądy administracyjne rozpoznają sprawy w składach złożonych z trzech sędziów zawodowych i dwóch ławników. Wyższe sądy administracyjne orzekają zwykle w składach złożonych z trzech sędziów zawodowych. Federalny Sąd Administracyjny orzeka w składzie pięciu sędziów zawodowych. Sprawy w sądach administracyjnych mogą być jednak również kierowane do rozpatrzenia przez jednego sędziego.

Sądy ds. socjalnych

Sądy ds. socjalnych mają, podobnie jak sądownictwo administracyjne, strukturę trójinstancyjną – każda instancja ma przydzielony odpowiedni zakres działań. Poza sądami ds. socjalnych (*Sozialgericht*) będącymi sądami pierwszej instancji, istnieją krajowe sądy ds. socjalnych (*Landessozialgericht*) jako sądy apelacyjne dla każdego kraju związkowego federacji oraz **Federalny Sąd ds. Socjalnych** (*Bundessozialgericht*) będący sądem najwyższej instancji właściwym do rozpatrywania środków zaskarżenia w zakresie kwestii prawnych.

Sądy ds. socjalnych rozpatrują przede wszystkim spory z zakresu ubezpieczeń społecznych (renty, ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, ubezpieczenia na pokrycie kosztów rehabilitacji), ubezpieczeń na wypadek bezrobocia oraz opieki społecznej. Także w przypadku sądów ds. socjalnych orzeczenia zasadniczo zapadają w składach sędziowskich. Skład orzekający w sądzie ds. socjalnych składa się z jednego sędziego zawodowego i dwóch ławników. Wyższe sądy ds. socjalnych i Federalny Sąd ds. Socjalnych rozpoznają sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych i dwóch ławników.

Sądy ds. finansowych

Sądownictwo finansowe stanowią sądy ds. finansowych pierwszej instancji oraz **Federalny Trybunał Finansowy** (*Bundesfinanzhof*), który działa jako najwyższy sąd odwoławczy rozpatrujący środki zaskarżenia w zakresie kwestii prawnych (*Revision*). W zakres właściwości sądownictwa finansowego wchodzi głównie spory o daniny publiczne, w tym podatki oraz cła. Składy orzekające sądów ds. finansowych pierwszej instancji składają się z trzech sędziów zawodowych i dwóch ławników, zaś Federalnego Trybunału Finansowego – z pięciu sędziów zawodowych. W sądach ds. finansowych pierwszej instancji sprawy mogą być jednak również kierowane do rozpatrzenia przez jednego sędziego.

Inne sądy szczególne

Federalny Trybunał Konstytucyjny

Federalny Trybunał Konstytucyjny (*Bundesverfassungsgericht*) jest właściwy do rozpoznawania spraw konstytucyjnych na szczeblu federalnym. Orzeka na podstawie konstytucji (ustawa zasadnicza – *Grundgesetz*). Przeważającą większość spraw zawisłych przed Federalnym Trybunałem Konstytucyjnym stanowią skargi konstytucyjne. Są one wnoszone przez obywateli, którzy zarzucają naruszenie ich praw podstawowych poprzez wyroki, działania rządu lub akty normatywne. Skarga konstytucyjna jest zasadniczo ważna jedynie po wyczerpaniu drogi prawnej (tj. wydane zostało orzeczenie przez najwyższą instancję), ewentualnie w drodze wyjątku można zaskarżyć akt normatywny.

Istnieje również szereg innych rodzajów postępowań. W szczególności obejmują one abstrakcyjną i konkretną kontrolę sądową konstytucyjności ustaw i rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między organami konstytucyjnymi. Niektóre orzeczenia Federalnego Trybunału Konstytucyjnego mogą nabrać mocy prawnej. Trybunał składa się z dwóch izb (*Senate*) – każda skupia po ośmiu sędziów. Sprawy rozpatrywane są w wydziałach, z których każdy składa się z trzech sędziów, lub przez izbę (*Senate*), w większości bez przeprowadzenia postępowania ustnego.

Trybunały konstytucyjne krajów związkowych (*Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe*)

Kraje związkowe (*Länder*) mają swoje trybunały konstytucyjne. Rozstrzygają one spory konstytucyjne na gruncie prawa krajowego (*Landesrecht*), które również reguluje ich ustrój, procedury administracyjne i właściwość.

Powiązane strony

Federalny Sąd Pracy (*Bundesarbeitsgericht*)

Federalny Sąd Administracyjny (*Bundesverwaltungsgericht*)

Federalny Sąd ds. Ubezpieczeń Społecznych (*Bundessozialgericht*)

Federalny Trybunał Finansowy (*Bundesfinanzhof*)

Federalny Trybunał Konstytucyjny (*Bundesverfassungsgericht*)

Ostatnia aktualizacja: 29/08/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.